

โลหิตเป็นพิษ

หมายถึง

ภาวะที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายตอบสนองต่อการติดเชื้อ หรือสารพิษของเชื้อโรค ทำให้เกิดการอักเสบทั่วร่างกาย การอักเสบดังกล่าวจะทำให้อวัยวะต่างๆ เสียหาย ระบบแข็งตัวของเลือดผิดปกติ เลือดไหลเวียนไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ ลดลง อาหารและออกซิเจนไปเลี้ยงเนื้อเยื่อลดลง ในรายที่เป็นรุนแรง ความดันโลหิตจะต่ำลง ซึ่งอันตรายมาก

ตำแหน่งที่เกิดติดเชื้อ

1. อวัยวะในช่องท้อง ได้แก่ ไส้ติ่งอักเสบ ช่องท้องอักเสบ ลำไส้ทะลุ ถุงน้ำดีอักเสบหรือเป็นหนอง ลำไส้อักเสบ ตับอ่อนอักเสบ
2. ระบบประสาท ได้แก่ เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ไขสันหลังอักเสบ
3. ระบบหายใจ ได้แก่ ปอดบวม ไซนัสอักเสบ
4. ผิวหนัง ได้แก่ แผลติดเชื้อ แผลเบาหวาน ฝี หนองที่ผิวหนัง ผื่นแพ้ที่มีการติดเชื้อ
5. ทางเดินปัสสาวะ ได้แก่ กรวยไตอักเสบ

ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคนี

ผู้ที่มีโรคหรือภาวะดังต่อไปนี้ จะเกิดโรคติดเชื้อเข้ากระแสโลหิตได้ง่าย

1. ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนแอ ได้แก่ ผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ ผู้ที่เป็นมะเร็ง หรือได้รับยากดภูมิคุ้มกัน เช่น ผู้ที่ผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะ ผู้ที่รับประทานยาสเตียรอยด์เรื้อรัง
2. ทารก
3. ผู้สูงอายุ
4. ผู้ที่นอนโรงพยาบาลนาน ต้องใส่สายต่างๆ เช่น สายสวนปัสสาวะ สายสำหรับป้อนอาหาร ท่อช่วยหายใจ
5. ผู้ป่วยโรคเบาหวาน
6. ผู้ที่มีแผลที่ผิวหนัง เช่น แผลยา หรือ น้ำร้อนลวก

อาการของผู้ป่วยโลหิตเป็นพิษ

ผู้ป่วยที่โลหิตเป็นพิษ มักจะมีอาการของอวัยวะที่เป็นจุดเริ่มต้นของการติดเชื้อ เช่น มีฝีที่ผิวหนัง หรือไอมีเสมหะ หรืออาการปวดท้อง หรือท้องร่วง หรือมีอาการปวดเอวร่วมกับปัสสาวะขุ่น แต่ก็มีผู้ป่วยอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่มีอาการของแหล่งติดเชื้อ เช่น ผู้ป่วยที่ลิ้นหัวใจอักเสบ

ผู้ป่วยที่เป็นโรคโลหิตเป็นพิษมักจะมีอาการอื่นร่วมด้วย

- ❖ ใช้สูงหนาวสั่น หรือ บางรายอุณหภูมิต่ำกว่าปกติ
  - ❖ หายใจหอบ
  - ❖ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง
  - ❖ สับสน กระวนกระวาย หรืออาจจะซึม
- ปัสสาวะออกน้อย
- ❖ ผิวอาจจะอุ่น แดง หรือซีดและเย็นก็ได้ ขึ้นอยู่กับระยะของโรค
  - ❖ ใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว

หากมีอาการตำแหน่งติดเชื้อร่วมกับอาการดังกล่าวให้รีบพบแพทย์

หากมีข้อสงสัย สอบถามเราได้้นะคะ

เมื่อไรจึงจะวินิจฉัยว่าเป็นโรคโลหิตเป็นพิษ

1. จะต้องมีแหล่งที่ติดเชื้อ

ซึ่งอาจจะมีอาการหรือสิ่งตรวจพบดังต่อไปนี้ เป็นการพิสูจน์ว่าผู้ป่วยกำลังมีการติดเชื้อ ซึ่งจะใช้การตรวจร่างกายร่วมกับการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาตำแหน่งที่กำลังมีการติดเชื้ออยู่ ได้แก่

- การเอกซเรย์ เช่น เอกซเรย์ปอดเพื่อดูว่ามีการติดเชื้อในปอดหรือไม่
- การตรวจอัลตราซาวด์ หรือเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ เช่น อัลตราซาวด์ช่องท้อง เพื่อดูว่ามีฝีเกิดขึ้นในช่องท้องหรือไม่
- การเจาะน้ำจากตำแหน่งต่างๆ เช่น น้ำไขสันหลัง น้ำในช่องท้อง น้ำในช่องปอด หากพบเม็ดเลือดขาว แสดงว่ามีการติดเชื้อ
- การตรวจปัสสาวะ เพื่อดูว่ามีการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะหรือไม่
- ไอเสมหะสีเหลืองหรือเป็นหนอง หรือตรวจรังสีทรวงอกพบว่าเป็นปอดบวม
- มีการติดเชื้อที่ผิวหนัง
- เพาะเชื้อจากเลือดพบตัวเชื้อ

2. เมื่อมีอาการหรือแหล่งที่ติดเชื้อตามข้อ 1 จะต้องมี การตรวจพบในข้อสอง อีกสองข้อร่วมด้วย ดังนี้

- มีไข้มากกว่า 38 องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่า 36 องศาเซลเซียส
- หายใจมากกว่า 22 ครั้งต่อนาที หรือต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- หัวใจเต้นเร็วมากกว่า 90 ครั้งต่อนาที
- ตรวจพบเม็ดเลือดขาวมากกว่า 12,000 เซลล์ หรือ น้อยกว่า 4000 เซลล์ หรือมีเซลล์เม็ดเลือดขาวตัวอ่อนมากกว่า 10%

*****หากมีอาการในข้อที่ 1 และมีการตรวจพบในข้อที่ 2 อีกสองข้อ จะเข้าเกณฑ์ว่าเป็นภาวะโลหิตเป็นพิษ หรือ ภาวะติดเชื้อเข้ากระแสเลือด*****

หลักการรักษา

1. การให้ยาปฏิชีวนะฆ่าเชื้อแบคทีเรีย จะต้องให้โดยเร็วที่สุด ก่อนที่ผลเพาะเชื้อจะออก แพทย์จะเริ่มให้ยาปฏิชีวนะทางหลอดเลือดโดยครอบคลุมเชื้อที่น่าจะเป็นสาเหตุ โดยพิจารณาจากอายุ โรคประจำตัวของผู้ป่วย แหล่งต้นเหตุของการติดเชื้อ รวมทั้งพิจารณาว่าเป็นการได้รับเชื้อจากภายในโรงพยาบาล หรือจากภายนอกโรงพยาบาล ซึ่งเมื่อผลการเพาะเชื้อสามารถระบุชนิดเชื้อ และความไวของเชื้อ

ต่อชนิดยาปฏิชีวนะได้แล้ว แพทย์จะเปลี่ยนชนิดยาให้เหมาะสมต่อไป

2. การกำจัดต้นเหตุที่มีการติดเชื้อ และทำให้เกิดภาวะพิษเหตุติดเชื้อ/ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด เช่น หากผู้ป่วยใส่สายสวนปัสสาวะอยู่ แล้วมีการติดเชื้อที่กรวยไต ก็ต้องนำสายสวนปัสสาวะออก ถ้าจำเป็นต้องใส่ ก็ต้องเปลี่ยนเส้นใหม่ หรือหากมีการติดเชื้ออีกเสบเป็นหนองในบริเวณไหน ก็ต้องเจาะระบายเอาหนองออก เป็นต้น
3. การให้ออกซิเจนอย่างเพียงพอ
4. การให้สารน้ำอย่างเพียงพอ เมื่อได้สารน้ำอย่างเพียงพอแล้วหากความดันโลหิตไม่เพิ่ม จะต้องได้รับยาเพิ่มความดันโลหิต
5. ให้เลือด กรณีความเข้มข้นของเลือดต่ำกว่า 30 %
6. การควบคุมเบาหวานให้อยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงปกติ
7. การใช้เครื่องช่วยหายใจ
8. รักษาประคับประคอง ได้แก่ ให้ยาลดไข้ ให้ยาลดกรด ป้องกันภาวะเลือดออกจากความเครียด

มีข้อสงสัย โปรดสอบถาม 038-245107

ด้วยความปรารถนาดีจาก รพ.สัสดีทบ กม.10 จ.ชลบุรี